

Fiche 1: Mededeling spoorgoederenvervoer

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement Naar een spoorwegwet met voorrang voor goederenverkeer

Datum Commissiedocument: 18 10 2007

Nr. Commissiedocument: COM (2007) 608

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=196273

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: SEC (2007) 1324 en SEC(2007)1327

*Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Transport, Transportraad.
Datum van behandeling in Raad nog niet bekend*

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

2. Essentie voorstel:

Doel van de mededeling is het versterken van de efficiëntie en betrouwbaarheid van het spoorgoederenvervoer door de ontwikkeling van een Europees spoornetwerk van goederengeoriënteerde spoorcorridors (zogenaamde *freight oriented networks*). De Commissie wil daarmee de concurrentiepositie van het spoorgoederenvervoer ten aanzien van het wegvervoer versterken. De Commissie stelt diverse maatregelen voor om het internationale spoorgoederenverkeer op deze corridors beter te kunnen accommoderen, zoals:

- de ontwikkeling van een juridisch kader voor de corridorstructuren;
- een wetgevend voorstel met betrekking tot de publicatie van kwaliteitsindicatoren op de corridors;
- het opstellen van investeringsprogramma's per corridor om capaciteitsknelpunten aan te pakken;
- het doen van onderzoek naar additionele regelgeving om technische karakteristieken van de corridors verder te harmoniseren (bijvoorbeeld treinlengte);
- het verbeteren van de coördinatie tussen infrabeheerders op de corridors bij de allocatie van internationale treinpaden en versterking van het grensoverschrijdend toezicht;
- geharmoniseerde en verbeterde prioritering van het internationale goederenvervoer op de corridors, onder meer bij vertragingen;
- verbetering van de transparantie en toegang tot aanvullende treindiensten op de corridors (terminals, emplacements).

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De mededeling bevat geen wetgevende voorstellen, maar wel diverse onderzoeken naar en voornemens voor additionele wet- en regelgeving. Het pakket aan maatregelen zal verder worden onderzocht en uitgewerkt in een strategiegroep. Voorstellen voor additionele regelgeving zullen – afhankelijk van de uitkomsten van deze strategiegroep – worden meegenomen in de herziening van het eerste spoorwegpakket (2008).

Subsidiariteit

Oordeel over de aangekondigde maatregelen is positief. De voorstellen van de Commissie zijn in lijn met de Nederlandse inzet om barrières op de railgoederenmarkt (gebrek aan interoperabiliteit, harmonisering) zoveel mogelijk Europees op te pakken, waarbij aangesloten wordt bij reeds bestaande multilaterale samenwerkingsverbanden. Verdergaande harmonisering, verbetering van de interoperabiliteit en samenwerking zijn nodig om het internationaal spoorgoederenvervoer efficiënter en betrouwbaarder te maken. Het voornemen om op specifieke corridors mogelijk EU capaciteitstoewijzingsregels in te voeren zal in samenhang met de geldende capaciteitsregels op de rest van het Nederlandse spoornetwerk moeten worden bekeken.

Proportionaliteit

Oordeel over de aangekondigde maatregelen is positief. De Commissie heeft afgezien van de ontwikkeling van een Europees railnetwerk exclusief bestemd voor goederenvervoer (optie C in de *Impact Assessment*). In plaats daarvan heeft de Commissie ervoor gekozen om in te zetten op het verbeteren van de kwaliteit en capaciteit van de reeds bestaande railinfrastructuur voor het internationale spoorgoederenvervoer (optie B in de *Impact Assessment*). De Commissie sluit hierbij aan op de reeds bestaande activiteiten van lidstaten in corridorverband en versterkt deze. De nu door de Commissie voorgestelde vervoersassen komen overeen met de door Nederland aangewezen primaire goederenvervoerroutes en internationale corridoractiviteiten (uitrol European Railway Traffic Management System (ERTMS), corridor Rotterdam-Genua, corridor Rotterdam-Lyon).

Financiële gevolgen

De Commissie schat de kosten op de langere termijn in op €80 miljard voor de gehele EU (€20 miljard voor de harmonisering van technische vereisten, €60 miljard voor het oplossen van capaciteitsknelpunten), waarvan de financiering deels via de geldende TEN-T kaders en cohesiefondsen gevonden dient te worden. Er wordt geen nieuwe additionele Europese financiering voorgesteld. De financiële implicaties van de voorstellen zijn echter pas goed te beoordelen, wanneer de Commissie begin 2008 concrete wetgevende voorstellen doet. Nederland zal de Commissie vragen precies aan te geven wat het financiële beslag van de toekomstige maatregelen zal zijn en zal er daarbij op aandringen dat die binnen de bestaande en toekomstige Financiële Perspectieven zullen vallen. Daarnaast zullen eventuele nationale budgettaire gevolgen worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt:

Goede achterlandverbindingen zijn van belang voor het ondersteunen en versterken van de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse havens en industrie. De voorstellen ondersteunen het Nederlandse spoorgoederenvervoerbeleid om de betrouwbaarheid en capaciteit van het spoorgoederenvervoer te vergroten en het internationale spoorgoederenvervoer op voor Nederland belangrijke vervoersassen (onder andere Amsterdam / Rotterdam – Genua / Lyon / Warschau / Praag) te versterken. Van belang is dat het voorliggende Commissie-initiatief de samenwerkingsverbanden die Nederland reeds is aangegaan verder versterkt (spoorcorridor Rotterdam-Genua, spoorcorridor Rotterdam-Lyon en samenwerking Tsjechië). Onderdeel hiervan is de *Letter of Intent* tussen de Ministers van Nederland, Duitsland, Zwitserland en Italië aangaande de aanleg van ERTMS op de corridor Rotterdam-Genua. De maatregelen dienen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de specifieke knelpunten op de diverse corridors. Ook het optimaliseren van de aansluiting van het spoor op andere modaliteiten (vervoersketen) en het verbeteren van de positie van het spoorgoederenvervoer met betrekking tot het vervoer van tijdkritische goederen zijn tot slot een aandachtspunt.

De maatregelen zijn nu nog algemeen gesteld en zullen begin 2008 verder worden uitgewerkt in een strategiegroep. Bij het beoordelen van de uiteindelijke wetgevende voorstellen zullen de kosteneffectiviteit, de administratieve lastendruk van de maatregelen als ook de wijze waarop EU-regelgeving op specifieke corridors doorwerkt op de rest van het spoorwegnet centraal staan.

Nederland is verder geïnteresseerd in een koppeling die op termijn wellicht gelegd kan worden tussen dit initiatief en het beleid dat de Commissie heeft voorgesteld ten aanzien van een nauwere integratie van het vervoerssysteem van de EU met dat van buurlanden (COM(2007)32).

Fiche 2: Mededeling inzake goederenlogistiek in Europa

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de commissie Actieplan inzake goederenlogistiek

Datum Commissiedocument: 18 oktober 2007

Nr. Commissiedocument: COM (2007) 607

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=196272

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC (2007) 1320 + 1321 (samenvatting), Opinie Impact-assessment Board niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Transport, korte Raadsconclusies in Transportraad 29-30 november

Eerstverantwoordelijk ministerie: Verkeer en Waterstaat (VenW)

2. Essentie voorstel:

Het actieplan goederenlogistiek maakt onderdeel uit van een bredere agenda van de Commissie voor het goederenvervoer. Met het actieplan geeft de Commissie uitdrukking aan haar wens goederenlogistiek efficiënter en duurzamer te maken. Aan het plan is een uitvoerige consultatie van belanghebbenden vooraf gegaan. Met de mededeling erkent de Commissie het belang van de logistieke sector en haar bijdrage aan de Europese economie. Op zes gebieden komt de Commissie met analyses en voorstellen:

1. *e-freight* en intelligente transportsystemen;
2. duurzame kwaliteit en efficiëntie;
3. vereenvoudigen van logistieke ketens;
4. voertuigafmetingen en laadeenheden;
5. 'groene' goederentransportcorridors¹;
6. stedelijke distributie.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt geen concrete wet- en regelgeving aan. Wel wil zij werken aan een reguleringsraamwerk voor standaardisatie van specificaties voor uitwisseling van informatie tussen modaliteiten. Tegelijkertijd kondigt zij voor de komende jaren een groot aantal vervolgacties aan. Het gaat hierbij voornamelijk om onderzoek naar en analyse van bepaalde mogelijkheden om goederenvervoer efficiënter en duurzamer te maken. Voorbeelden hiervan zijn onderzoek naar de mogelijkheid van één (digitaal) transportdocument voor alle modaliteiten, onderzoek naar de wenselijkheid voor één aansprakelijkheidsregime voor alle modaliteiten, analyseren van nut en noodzaak van het bijwerken van de richtlijn voor intermodale vervoerseenheden (afmetingen

¹ 'Groene' goederentransportcorridors: corridors waarop het mogelijk wordt gemaakt zo milieuvriendelijk en efficiënt mogelijk te transporteren door optimaal gebruik van alle modaliteiten en innovaties. Duurzame co-modaliteit wordt gestimuleerd door voorziening van overslagfaciliteiten op strategische locaties en van punten waar milieuvriendelijke brandstoffen kunnen worden getankt.

containers) en de richtlijn standaarden voor gewicht en afmetingen van vrachtwagens (96/53/EC). Ook wordt gedacht aan het ontwikkelen van een Europees raamwerk voor erkenning van diploma's, een enkel loket voor administratieve procedures en *security* standaarden. Daarnaast wil de Commissie ook werken aan de ontwikkeling van datasets van indicatoren om prestaties in de logistiek te meten en om te kunnen *benchmarken* (bijvoorbeeld *best practices* van intermodale overslagpunten).

Subsidiariteit kan over het algemeen positief worden beoordeeld. De logistieke sector heeft voor een belangrijk deel een grensoverschrijdend karakter. Om een gelijk speelveld te bevorderen is het goed op Europees niveau actie te ondernemen om deze sector te stimuleren. De proportionaliteit van de mogelijke vervolgacties is een aandachtspunt. Over het algemeen kan worden gesteld dat Nederland geen voorstander is van extra regelgeving op dit gebied. Verder is het vaststellen van minimumkwalificaties voor logistieke beroepen primair een verantwoordelijkheid voor de sector. Voor de Commissie is wel een rol weggelegd bij het stimuleren van wederzijdse erkenning van diploma's en kwalificaties. Het mogelijk opleggen van minimumstandaarden op het gebied van maritieme *security* beperkt de flexibiliteit en proportionaliteit van de huidige regelgeving op dit gebied (ISPS-code² en EU-verordening 725/2004), die voor overheid en bedrijfsleven goed werkbaar is. Verdere aandachtspunten zijn de voornemens van de Commissie om datasets van indicatoren te ontwikkelen (moet niet leiden tot lastenverzwaring voor het bedrijfsleven) en om onderzoek te doen naar intermodale laadeenheden (moet niet leiden tot hogere kosten voor het bedrijfsleven doordat bepaalde laadeenheden verboden worden). Aangezien de acties niet allemaal even concreet zijn en het actieplan voorziet in een groot aantal vervolgacties, is op dit moment niet helder wat eventuele financiële en personele consequenties zijn. Uiteraard zal Nederland concrete vervolgvorstellen van de Commissie kritisch bekijken op subsidiariteit, proportionaliteit en financiële gevolgen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt:

Nederland heeft als handelsland belang bij verlaging van de kosten die het handeldrijven met zich meebrengt (zoals kosten van transport, douane, ICT-informatiestromen etc.). Daarom staat Nederland positief tegenover de voorstellen van de Commissie om door de logistiek te stimuleren bij te dragen aan een efficiënt goederenvervoer, zolang dit niet leidt tot extra regelgeving. Tegelijkertijd is van belang dat de Commissie net als de Nederlandse overheid onderkent dat verbeteren van logistieke dienstverlening in de eerste plaats een zaak is van het bedrijfsleven.

De inzet van de Commissie sluit voor een deel aan bij de Nederlandse agenda van de Beleidsbrief Logistiek en Supply Chains (TK, 2005-2006, 29644, nr. 68). Beiden mikken op betere inzet van ICT, digitale informatiesystemen en administratieve lastenverlichting. De inzet op groene transportcorridors en aanbod van alternatieve brandstoffen geeft invulling aan de verduurzaming van transport en sluit aan op Nederlandse acties op dit gebied. Bij de nadere uitwerking van de groene transportcorridors acht Nederland het van belang dat alle milieu- en duurzaamheidsaspecten aan de orde komen.

Onderzoek naar aanpassing van de richtlijn voor maten en gewichten van voertuigen biedt kansen voor de Nederlandse wens het gebruik van LZVs (Lange en Zware Voertuigen) uit te breiden, maar kent ook het risico dat de nationale ruimte verder beperkt wordt.

² International Ship Port Security-code

Nederland zet in op optimaal gebruik van alle modaliteiten. De verbetering van de milieuprestaties van alle modaliteiten wordt daarbij nagestreefd. Het co-modaliteitsbeleid dat de Commissie voorstaat sluit hierop aan. Dit mag echter niet doorslaan naar ‘modal shift’-beleid.

Belangrijkste toetsstenen voor de mededeling zijn:

- beperken administratieve lasten: het verkrijgen van indicatoren mag niet leiden tot lastenverzwaring voor het bedrijfsleven;
- waken voor reflex tot Europese regelgeving: er wordt onderzoek aangekondigd naar wenselijkheid van het geven van Europese kaders en het aanpassen van richtlijnen. Nederland is geen voorstander van nieuwe Europese regelgeving wanneer meer praktische en gerichte alternatieven voorhanden zijn;
- bewaken verhouding met internationale verdragen: een mogelijk in te voeren EU-aansprakelijkheidsregime voor alle modaliteiten zal getoetst moeten worden aan internationale verdragen (COTIF, CMR³);
- bewaken proportionaliteit: onderzoek naar bijvoorbeeld het bijwerken van EU-richtlijnen voor intermodale laadeenheden en eventuele invoering daarvan moet niet leiden tot hogere kosten voor het bedrijfsleven door het verbieden van bepaalde laadeenheden;
- bewaken kosteneffectiviteit maatregelen: bijvoorbeeld het besluit over ontwikkeling van één transportdocument dient gepaard te gaan met een goede kosten-baten analyse. Elke modaliteit heeft zijn eigen (VN) verdrag met betrekking tot aansprakelijkheid. De ontwikkeling van één transportdocument is geen vanzelfsprekende zaak en vraag is of de baten voor de vervoerders opwegen tegen kosten.

³ COTIF: Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer, CMR: verdrag betreffende het internationaal vervoer van goederen over de weg

Fiche 3: Verordening typegoedkeuring van motorvoertuigen op waterstof

1. Algemene gegevens

Voorstel: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen op waterstof en tot wijziging van Richtlijn 2007/46/EG

Datum Commissiedocument: 10-10-2007

Nr. Commissiedocument: *COM (2007)593 final*

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=196237

Nr. Impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
[SEC\(2007\)1301](#), Opinie Impact-assessment Board is niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: *Raadswerkgroep Motorvoertuigen, Concurrentievermogenraad (datum van behandeling in de Raad nog niet bekend)*

Eerstverantwoordelijk ministerie: *Verkeer en Waterstaat*

Rechtsbasis: *Artikel 95 EG-verdrag*

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Gekwalificeerde meerderheid, medebeslissingsprocedure

Comitologie: De regelgevingprocedure met toetsing van artikel 5 bis van Besluit 1999/468/EG

2. Samenvatting BNC-fiche:

Het voorstel beoogt een geharmoniseerd stelsel van regels neer te leggen over de constructie van motorvoertuigen op waterstof teneinde de interne markt goed te laten functioneren en tegelijkertijd de publieke veiligheid en een hoog niveau van omgevingsbescherming te bewerkstelligen. Hiertoe worden typegoedkeuringseisen gesteld aan voertuigen die waterstof als energiedrager hebben. Het voorstel voldoet aan criteria van bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit. Het kabinet staat positief tegenover de hoofdlijnen van het voorstel.

3. Samenvatting voorstel:

a) Inhoud voorstel:

De Commissie wil met deze verordening voertuigen op waterstof onderbrengen in het Europese typegoedkeuringssysteem voor voertuigen. Doel hiervan is het gemakkelijker te maken voertuigen op waterstof in Europa op de markt te brengen en te garanderen dat deze voertuigen minstens even veilig zijn als conventionele voertuigen. De verordening stelt daartoe technische voorschriften vast voor de typegoedkeuring van onderdelen van waterstofsysteem en voor de typegoedkeuring van voertuigen wat betreft de installatie van waterstofsysteem daarin.

Tevens bevat de Verordening een bepaling die regelt dat voertuigen op waterstof worden opgenomen in richtlijn 2007/46/EG, de kaderrichtlijn over het typegoedkeuringssysteem voor voertuigen.

b) Impact-assessment Commissie:

De Commissie heeft een *impact assessment* opgesteld op basis van gericht onderzoek. Ze heeft daarin diverse beleidsopties onderzocht en geoordeeld dat de optie van wetgeving op Europees niveau de voorkeur verdient. Deze optie zou namelijk als enige bijdragen aan de werking van de interne markt en de meest positieve effecten hebben op milieu en openbare veiligheid. Ook zou deze optie de meest positieve invloed hebben op het internationale concurrentievermogen van de Europese automobiellindustrie.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid:*

Op basis van artikel 95 van het Verdrag (Interne Markt) is de EG bevoegd tot het nemen van de voorgestelde maatregelen.

b) *Functionele toets*

Subsidiariteit: positief

Aan de voorwaarden van het subsidiariteitsbeginsel wordt voldaan. Typegoedkeuring van voertuigen betreft internationale aspecten waarbij risico's bestaan op het gebied van concurrentievervalsing of beïnvloeding van het handelsverkeer tussen de lidstaten wanneer elke lidstaat eigen eisen gaat stellen aan keuring. Optreden van de Europese Unie door middel van deze regeling is daarom wenselijk.

c) *Proportionaliteit:* positief

Bij het Europese typegoedkeuringssysteem erkennen de lidstaten één keuringsregime waardoor niet elk land andere eisen gaat stellen. Dat laatste zou leiden tot een hogere autoprijs en een hogere keuringslast in de lidstaten. Het onderbrengen van voertuigen op waterstof in dit systeem kan een nuttige bijdrage leveren aan het stimuleren van deze technologie. Een verordening is het juiste instrument om dit te regelen

c) *Nederlands oordeel:*

Positief. Het terugdringen van CO₂-emissies en het bevorderen van de luchtkwaliteit zijn belangrijke doelen in het beleid van het kabinet, evenals het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, met het oog op de energievoorzieningszekerheid. Het stimuleren van de ontwikkeling en de introductie van voertuigen op waterstof kan aan die doelen bijdragen. Om concurrentievervalsingen te voorkomen, kunnen maatregelen hiertoe het best op Europees niveau genomen worden. Dit voorstel van de Commissie maakt gebruik van een bestaande en goed functionerende systematiek en gaat daarom niet verder dan nodig is om het beoogde doel te bereiken.

5. Implicaties financieel

a) *Consequenties EG-begroting:*

Geen

b) *Financiële, consequenties (incl. personele) voor Rijksoverheid en / of decentrale overheden:*

Geen

c) *Financiële, consequenties (incl. personele) bedrijfsleven en burger:*

Geen

d) *Administratieve lasten voor Rijksoverheid, decentrale overheden en/ of bedrijfsleven en burger:*

Geen

6. Implicaties juridisch

a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid:*

Geen

b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:*

De verordening treedt in werking op de twintigste dag na haar bekendmaking. Vanaf 24 maanden na de inwerkingtreding zijn de voorschriften van de verordening voor de typegoedkeuring van toepassing en vanaf 36 maanden na inwerkingtreding moeten voertuigen of onderdelen daarvan die niet aan de voorschriften voldoen geweigerd worden. Nederland acht deze termijnen haalbaar.

c) *Evaluatie-/horizonbepaling:*

Het voorstel bevat geen evaluatie- of horizonbepaling.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) *Uitvoerbaarheid:*

De uitvoering betreft de toelatingskeuring. De uitvoerbaarheid daarvan hangt samen met de eisen en wijze van keuren, die nog in comitéverband moeten worden ingevuld.

b) *Handhaafbaarheid:*

N.v.t.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden:

Geen

9. Nederlandse positie

Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt:

Het stelsel van typegoedkeuringseisen dat al gangbaar is en goed werkt voor motorvoertuigen met conventionele aandrijving en brandstoffen wordt nu ook voorgesteld voor voertuigen op waterstof. Er zijn goede redenen aan te voeren om dit stelsel ook voor waterstof te gebruiken:

- geen extra keuringslast per land zelf;
- één standaard heeft geen ophogend effect voor consumentenprijs;
- heeft positief effect op verkeerveiligheid en bescherming omgeving;
- het bevordert de ontwikkeling en introductie van waterstof aangedreven voertuigen die vanwege een lage emissie gunstig zijn voor lokale luchtkwaliteit en mits de waterstof duurzaam is geproduceerd ook een aanzienlijke verlaging van CO₂-uitstoot kunnen bewerkstelligen.

Nederland staat achter dit voorstel en werkt mee aan de voorbereiding van de precieze keuringseisen.

Fiche 4: Mededeling Groenboek arbeidsrecht

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, Het Europees Economisch en Sociaal Comité én het Comité van de regio's. De resultaten van de openbare raadpleging over het groenboek van de Commissie “De modernisering van het arbeidsrecht met het oog op de uitdagingen van de 21e eeuw”

Datum Commissiedocument: 24.10.2007

Nr. Commissiedocument: COM (2007) 627 final

Pre-lex: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/nl/com/2007/com2007_0627nl01.pdf

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Er is op dit moment geen behandeling in de Raad voorzien. De mededeling bevat geen voorstellen die aan de Raad worden voorgelegd. Tijdens de Raad WSBVC van december staat wel het thema flexicurity geagendeerd, maar nog niet bekend is of de onderhavige mededeling in dat debat aan de orde komt.

Eerstverantwoordelijk ministerie: SZW

2. Essentie voorstel :

In 2006 is de Commissie een openbare raadpleging gestart op het gebied van de modernisering van het arbeidsrecht. De raadpleging vond plaats op basis van een Groenboek. De onderhavige mededeling bevat een overzicht van de reacties die de Commissie heeft ontvangen naar aanleiding van de raadpleging. De Commissie heeft ruim 450 reacties ontvangen van belanghebbende partijen (nationale en regionale regeringen, nationale parlementen, nationale en Europese sociale partners, ngo's, bedrijven, academici, rechtsdeskundigen en privépersonen).

De mededeling weerspiegelt onder andere het debat over de effecten van ontslagbescherming op de werkgelegenheid, waarbij werkgevers en werknemers een verschillende positie innemen. In de mededeling geeft de Commissie aan dat het moeilijk is om op grond van de uiteenlopende standpunten tijdens de raadpleging een consensus af te leiden. De Commissie concludeert dat ondanks deze meningsverschillen over de draagwijdte en aard van acties op EU-niveau uit de raadpleging is gebleken dat er vraag is betere samenwerking, verduidelijking, informatie en analyse op een aantal aan arbeidsrecht gerelateerde onderwerpen. De Commissie noemt hierbij de volgende onderwerpen: het voorkomen en bestrijden van (vooral grensoverschrijdend) zwart werk, het bevorderen van opleidingen en leven lang leren met het oog op werkzekerheid, de interactie tussen arbeidsrecht en sociale bescherming ter ondersteuning van arbeidsmobiliteit en houdbare stelsels voor sociale bescherming, verduidelijking van de aard van de arbeidsverhouding om meer inzicht en betere samenwerking in de EU te stimuleren en, tot slot, de verduidelijking van de rechten en plichten van partijen in ketens van onderaannesteding zodat werknemers hun rechten kunnen uitoefenen. De Commissie zal in 2008 vervolgstappen zetten op deze thema's in de ruimere context van het debat over *flexicurity*. Bij de bevordering van een geïntegreerde aanpak voor toepassing van de flexicurity-beginselen zal zij zich ook op de hoogte houden van de gezamenlijke analyse van de Europese sociale partners van de belangrijkste uitdagingen voor de Europese arbeidsmarkten. De aard van toekomstige voorstellen van de Commissie is nog onbekend.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Zoals aangegeven onder punt 2 geeft de Commissie aan in 2008 met vervolgstappen te komen die betrekking hebben op betere samenwerking, verduidelijking, informatie en analyse op een aantal aan arbeidsrecht gerelateerde onderwerpen. De aard van deze vervolgstappen is nog niet bekend en een gedegen inschatting van subsidiariteit, proportionaliteit en financiële gevolgen is daarom nog niet te maken.

Naar verwachting zal een deel van deze onderwerpen in het kader van het Lissabonproces via de methode van open coördinatie aan de orde komen. Dit is waarschijnlijk het geval bij leven lang leren (dat nu al onderdeel is van het Lissabonproces) en de wisselwerking tussen arbeidsrecht en sociale bescherming. Deze onderwerpen zijn ook onderdeel van het debat over *flexicurity* waarbij met niet bindende gemeenschappelijke beginselen wordt gewerkt. Wanneer initiatieven van de Commissie binnen deze coördinatiemethode passen, is er geen sprake van een verschuiving in de bevoegdheidsverdeling.

Op het gebied van zwart werk heeft de Commissie op 24 oktober een mededeling gepresenteerd. In de mededeling geeft de Commissie onder andere aan een comité op hoog niveau te willen oprichten dat de lidstaten zou moeten helpen bij het vaststellen van goede praktijken bij controle en handhaving bij uitzendarbeid. De Commissie onderzoekt verder de haalbaarheid voor een platform voor samenwerking tussen Arbeidsinspecties en andere relevante organen. In de betreffende mededeling roept de Commissie ook de sociale partners op om concrete initiatieven te ontwikkelen, zowel nationaal als internationaal. Over de mededeling op het gebied van zwart werk wordt een apart BNC-fiche opgesteld waarin een eerste Nederlands oordeel wordt gegeven over deze voorstellen.

De Commissie komt in de onderhavige mededeling niet met voorstellen voor regelgeving. De mededeling refereert niet aan het wetgevings- en werkprogramma 2008 van de Commissie dat een aantal voorstellen bevat op het gebied van arbeidsrecht. Het gaat daarbij om voornemens tot aanpassingen van bestaande regelgeving, zoals een aanpassing van bestaande richtlijn op het gebied van de Europese Ondernemingsraden en een herziening van de richtlijn over de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen. Er zijn nog geen concrete voorstellen voor aanpassingen gedaan door de Commissie. Opgemerkt zij verder dat de sociale partners op communautair niveau op grond van het EU-verdrag bevoegd zijn om met overeenkomsten te komen die aan de Raad kunnen worden voorgelegd.

4. Nederlandse positie over de mededeling

De mededeling biedt een overzicht van de uitkomsten van de consultatie en doet geen voorstellen waarover een Nederlandse positie moet worden ingenomen. De vormgeving van de aangekondigde voorstellen voor 2008 is nog niet duidelijk. Voor sommige punten gaat het naar verwachting om een (voortzetting van de huidige) discussies in het kader van de open coördinatiemethode binnen het Lissabonproces. Nederland is voorstander van deze benadering met doelstellingen, gezamenlijke uitgangspunten en uitwisseling van ervaringen. De mededeling bevat geen voorstellen voor regelgeving op het gebied van arbeidsrecht. Dit is in lijn met de Nederlandse reactie op het Groenboek, waarin is aangegeven dat Nederland geen noodzaak ziet voor (meer) regelgeving op Europees niveau op het gebied van arbeidsrecht.

De mededeling refereert niet aan de onderdelen in het werkprogramma 2008 die zijn gerelateerd aan arbeidsrecht. Het gaat om aanpassingen van bestaande regelgeving. Een oordeel over deze initiatieven is uiteraard afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving van de voorstellen. Dat geldt ook voor eventuele voorstellen die voortvloeien uit de Europese sociale dialoog (zoals genoemd onder drie).

Fiche 5: Verordening visserijprotocollen met derde landen

1. Algemene gegevens

Voorstel: Verordening van de Raad inzake machtiging Europese Commissie tot goedkeuring wijzigingen van Protocollen bij visserij partnerschapovereenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen.

Datum Commissiedocument: 15 oktober 2007.

Nr. Commissiedocument: COM(2007) 595 final.

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=196264

Nr. Impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld.
http://ec.europa.eu/governance/impact/cia_2007_en.htm

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep, Coreper, Raad (het is nog onbekend wanneer dit in de Raad geagendeerd zal worden)

Eerstverantwoordelijk ministerie: LNV.

Rechtsbasis: Artikelen 37 en 300, vierde lid, van het EG-Verdrag.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid; Raadpleging Europees Parlement.

Comitologie: Artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van de Raad zijn van toepassing.

2. Samenvatting BNC-fiche:

De Commissie stelt voor overeengekomen wijzigingen in vangstmogelijkheden en financiële compensatie, zoals opgenomen in visserijprotocollen met derde landen, door middel van een in het comitologiebesluit vastgelegde comitéprocedure goed te keuren. Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) is een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap. Het subsidiariteitsbeginsel is derhalve niet van toepassing. Het functionele proportionaliteitsoordeel is positief, aangezien de voorgestelde procedure in zijn algemeenheid zal leiden tot een vlottere aanpassing van de communautaire wetgeving aan de met betrokken derde land overeengekomen wijzigingen in vangstmogelijkheden en financiële compensatie. Daarnaast verbetert het voorstel de continuïteit van de vangstmogelijkheden en de benutting van derde landen protocollen. Nederland is vooralsnog van mening dat dergelijke besluiten op politiek niveau genomen moeten worden. Nederland wenst de verdere argumentatie van de Commissie te vernemen alsmede de positie van de andere lidstaten alvorens tot een definitief oordeel te komen.

3. Samenvatting voorstel :

a) Inhoud voorstel:

De Partnerschapsovereenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen voorzien in een Gemengd Comité dat belast is met het beheer van de overeenkomst. Dat Gemengd Comité bestaat uit vertegenwoordigers van het betrokken derde land en van de Europese Commissie namens de Gemeenschap. De Commissie stelt voor dat de Raad haar machtigt om de door Gemengd Comité overeengekomen wijzigingen in vangstmogelijkheden en financiële compensatie, zoals opgenomen in visserijprotocollen met derde landen, door middel van een in het comitologie besluit vastgelegde comitéprocedure goed te keuren. Tevens wordt voorgesteld de verdeling van

de vangstmogelijkheden over lidstaten door middel van een Comitéprocedure te wijzigen, zonder daarbij overigens de door de Raad ten tijde van de goedkeuring van het protocol overeengekomen verdeelsleutel te wijzigen.

In Partnerschapovereenkomsten wordt de relatie tussen de EU en het betrokken derde land op visserijgebied vastgelegd. Doelstelling van het Partnerschap is het bijdragen aan een duurzame exploitatie van de visbestanden. Enerzijds zijn hierbij de toegang van de Europese vloot tot de wateren en bestanden van het betrokken derde land aan de orde, anderzijds staat hierbij de ontwikkeling van de visserijsector in het derde land centraal. In het bij de overeenkomst aangehechte Protocol dat veelal een beperkte looptijd van vier tot zes jaar heeft, worden de visserijmogelijkheden en de financiële compensatie vastgelegd. Ook afspraken over de beperkende voorwaarden voor de visserijactiviteiten in de betrokken wateren zijn daarin opgenomen. Bij de goedkeuring van het Protocol door de Raad wordt de verdeling van de vangstmogelijkheden over de lidstaten vastgelegd. De Commissie stelt voor deze verdeling tijdens de looptijd van het protocol door middel van een comitologieprocedure te kunnen aanpassen op basis van zich wijzigende omstandigheden, maar tornt daarbij niet aan de door de Raad bij de aanneming van het Protocol gemaakte verdeelsleutel. Op deze wijze kunnen lidstaten tijdelijk afstand doen van hun vangstrechten zonder daarmee hun initiële aanspraken te verliezen.

b) *Impact-assessment Commissie:*

Impact assessment is niet vereist en niet opgesteld.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits - en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid:*

Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid is een exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap. De Raad kan de Commissie op basis van artikel 300, vierde lid, machtigen om wijzigingen in protocollen goed te keuren door middel van een vereenvoudigde procedure.

b) *Functionele toets*

- *Subsidiariteit:* N.v.t. Het gemeenschappelijk extern visserijbeleid valt onder de exclusieve competentie van de Commissie.
- *Proportionaliteit:* Positief. De door de Commissie voorgestelde procedure zal in zijn algemeenheid leiden tot een vlottere aanpassing van de communautaire wetgeving aan de met betrokken derde land overeengekomen wijzigingen in vangstmogelijkheden en financiële compensatie. De Commissie kan alleen van de Raad de bevoegdheid krijgen om protocollen goed te keuren. Een Raadsverordening is hiervoor dan ook het geëigende instrument.
- *Onderbouwing*

b) *Nederlands oordeel:*

Nederland is positief over de achterliggende doelstellingen van het voorstel zoals onder meer snelle implementatie internationale verplichtingen, betere benutting van visserijmogelijkheden en partnerschapovereenkomst. Nederland is vooralsnog negatief over de voorgestelde wijze waarop deze doelen bereikt moeten worden. Nederland is voorlopig van oordeel dat vastgehouden moet worden aan de thans gangbare Raadsprocedure om beperking van de politieke discretionaire bevoegdheid van de Raad te voorkomen.

5. Implicaties financieel

a) *Consequenties EG-begroting:* geen.

b) *Financiële, consequenties (incl. personele) voor Rijksoverheid en / of decentrale overheden:* geen.

c) *Financiële, consequenties (incl. personele) bedrijfsleven en burger:* geen.

- d) *Administratieve lasten voor Rijksoverheid, decentrale overheden en/ of bedrijfsleven en burger: geen.*

6. Implicaties juridisch

- a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid: geen.*
b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:*

De verordening treedt in werking op 7e dag volgende op de bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie. Dit is haalbaar.

- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling: n.v.t.*

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

- a) *Uitvoerbaarheid: n.v.t.*
b) *Handhaafbaarheid: n.v.t.*

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

De visserijpartnerschapovereenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen worden, met uitzondering van de overeenkomst met Groenland, gesloten met ontwikkelingslanden. De voorgestelde wijziging in de goedkeuringsprocedure is alleen voor de interne EU-besluitvorming en de daarmee samenhangende belangenafweging. Het is op voorhand niet te voorspellen hoe en of de afwegingen op basis van een comitologieprocedure anders uitvallen dan op basis van een Raadsprocedure.

9. Nederlandse positie

Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt:

Nederland heeft economische belangen bij de partnerschapsovereenkomsten tussen de Gemeenschap en Mauritanië en Marokko. Nederland is in algemene zin van oordeel dat de Partnerschapsovereenkomsten moeten bijdragen aan een duurzame exploitatie van de visbestanden met respectering van de belangen van de lokale visserijsectoren en met in acht neming van het coherentiebeginsel. Ook is Nederland van mening dat de visserijmogelijkheden in deze overeenkomsten zo goed mogelijk benut moeten worden.

De door de Commissie voorgestelde procedure zal in zijn algemeenheid leiden tot een vlottere aanpassing van de communautaire wetgeving aan de met betrokken derde land overeengekomen wijzigingen in vangstmogelijkheden en financiële compensatie. Op deze wijze is een continuïteit in de vangstmogelijkheden voor de communautaire vissers beter gewaarborgd. Tevens kan een meer flexibele procedure voor de aanpassing van de interne verdeling van de vangstmogelijkheden binnen de EU leiden tot een betere benutting van de protocollen met de derde landen.

Aan de andere kant leidt het voorstel tot een beperking van de politieke discretionaire bevoegdheid van de Raad. Nederland is voorlopig van oordeel dat vastgehouden moet worden aan de thans gangbare Raadsprocedure, gelet op de aan de orde zijnde belangen (duurzame visserij, positie ontwikkelingslanden, interne verdeling vangstmogelijkheden) en de afweging daarvan. Een ander argument om vast te houden aan de huidige Raadsprocedure is dat eenmaal goedgekeurde Raadsbesluiten in een later stadium alleen door de Raad en niet door een Comité onder voorzitterschap van de Commissie zouden moeten worden gewijzigd. Het Verdrag voorziet overigens expliciet in een zeer snelle procedure voor het nemen van besluiten inzake voorlopige toepassing. De Raad is in staat binnen enkele dagen nadat de Commissie haar voorstel heeft ingediend besluiten te nemen over de voorlopige toepassing. Nederland wenst de verdere argumentatie van de Commissie te vernemen en ook de positie van de andere lidstaten alvorens te komen tot een definitief oordeel.

Daarnaast vindt Nederland het belangrijk om te signaleren dat door het omzetten naar een Comitéprocedure het Europees Parlement niet meer geraadpleegd wordt zoals nu wel het geval is.